

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΓΡΑ

ΖΩΟΛΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ 99, 114 73 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 210 7011 461 - FAX 210 7018 649
http://www.agra.gr – e-mail: info@agra.gr

Αθήνα, 12 Ιουλίου 2011

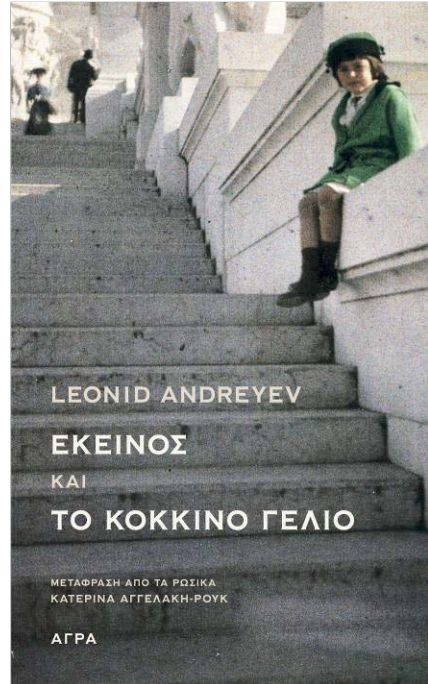
ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

LEONID ANDREYEV

ΕΚΕΙΝΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΚΚΙΝΟ ΓΕΛΙΟ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΑΓΓΕΛΑΚΗ-ΡΟΥΚ

Εκδόσεις ΑΓΡΑ, Ιούλιος 2011
Αριθμός σελίδων : 208, Τιμή : 16,00 Ευρώ
ISBN: 978-960-325-920-6

Ο παρών τόμος του Αντρέγιεφ συγκεντρώνει δύο αριστουργηματικές νουβέλες του συγγραφέα, σε σπουδαία μετάφραση από τα ρωσικά της Κατερίνας Αγγελάκη-Ρουκ.

Το παραληρηματικό αφήγημα *ΕΚΕΙΝΟΣ*, γραμμένο το 1913, έρχεται σε απευθείας διάλογο με τον Εντγκαρ Άλλαν Πόου και το *Στρίψιμο της βίδας* του Χένρυ Τζέιμς. Ένας άφραγκος φοιτητής της Πετρούπολης βρίσκει αναπάντεχα δουλειά ως οικοδιδάσκαλος σ' ένα απομονωμένο σπίτι σε κάποιο χωριό δίπλα στη θάλασσα, όπου κυριαρχούν η θλίψη και η μελαγχολία και όπου ο κύριος του σπιτιού γελάει παράδοξα στις πιο παράξενες καταστάσεις. Μία του κόρη έχει πνιγεί στα γκριζα νερά της θάλασσας και η γυναίκα του, που δεν εμφανίζεται ποτέ, ακούγεται να παίζει πιάνο από κάποιο κλειστό δωμάτιο. Ωσπου εμφανίζεται στον νεαρό οικοδιδάσκαλο εκείνος, ένα φασματικό πρόσωπο με το οποίο αποκτά σχεδόν σωματική επαφή. Κι αρχίζει το αριστοτεχνικό παιχνίδι του συγγραφέα με τον ήρωά του και τον αναγνώστη, γύρω από την ύπαρξη του αλλόκοτου επισκέπτη και το σταδιακό παραλήρημα του φοιτητή.

Το *ΚΟΚΚΙΝΟ ΓΕΛΙΟ*, που κυκλοφόρησε το 1905, είναι η πιο φιλόδοξη και πειραματική νουβέλα του Αντρέγιεφ. Αποτελείται από 19 αποσπάσματα και χωρίζεται σε δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος ο αφηγητής είναι ένας αξιωματικός του ρωσικού στρατού που πολεμά στη Μαντζουρία, στον καταστροφικό Ρωσοϊαπωνικό πόλεμο του 1904. Τραυματίζεται βαριά και επιστρέφει στην οικογένειά του σωματικά αλλά και πνευματικά ανάπηρος.

Στο δεύτερο μέρος αφηγητής γίνεται ο αδελφός του αξιωματικού. Για τον Αντρέγιεφ οι αποτρόπαιες πράξεις της νέας μορφής πολέμου μαρτυρούσαν την υπέρτατη εξαχρείωση μιας κοινωνίας για την οποία ο ίδιος είχε ήδη βγάλει διάγνωση: ασθένεια ανίατη.

Στο *Κόκκινο γέλιο* κάνει την πρώτη της εμφάνιση εκείνη η τραχιά και νευρική, σχεδόν πυρετώδης γραφή που πολλοί κριτικοί τη θεώρησαν πρόδρομο του εξπρεσιονισμού. Ο Αντρέγιεφ ήθελε να εικονογραφήσει τη νουβέλα με αναπαραγωγές από τη σειρά χαρακτηρισμών *Τα δεινά του πολέμου* του Γκόγια.

Ο Αντρέγιεφ καταφεύγει ολοένα περισσότερο στο πειραματικό, το φανταστικό και το εξπρεσιονιστικό στοιχείο για να αποδώσει ακέραιη τη φρίκη του προσωπικού του οράματος. Στο ΚΟΚΚΙΝΟ ΓΕΛΙΟ ο κόσμος είναι ένας εφιάλτης ιδωμένος με τα μάτια ενός ανθρώπου που γλίστρησε στην τρέλα. Η φωνή του αφηγητή είναι αποσπασματική, φοβισμένη και δύσπιστη, καθώς προσπαθεί απεγνωσμένα να κατανοήσει τις αλλεπάλληλες φρικαλεότητες, τον βίαιο θάνατο, την οδύνη και το αίμα. Ο φυσικός κόσμος έχει μολυνθεί από μια ανίατη ασθένεια· ο χρόνος έχει εκτροχιαστεί. Η μέρα και η νύχτα, το σωστό και το λάθος, ο φίλος και ο εχθρός είναι

διακρίσεις ίδιες ενός άλλου κόσμου. Οι ατέλειωτες ερωτήσεις του αφηγητή καταλήγουν να επαναλαμβάνονται, με εμμονή. Το νόημα και η γλώσσα βυθίζονται στην τρέλα και αποσαθρώνονται.

Στις Εκδόσεις Αγρα κυκλοφορεί και ο τόμος με τις νουβέλες του Αντρέγιεφ *Η σκέψη και Ο κυβερνήτης*, σε μετάφραση από τα ρωσικά της Κατερίνας Αγγελάκη-Ρουκ.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ο ΑΝΤΡΕΓΙΕΦ (1871-1919) είναι ο μεγάλος λησμονημένος της ρωσικής λογοτεχνίας. Στις αρχές του 20^{ού} αιώνα η κριτική εκθείαζε τις νουβέλες του και πολλοί τις θεωρούσαν ανώτερες από εκείνες του Τσέχοφ. Ο Γκόρκι, που υπήρξε ανταγωνιστής και φίλος του, έγραφε για τον Αντρέγιεφ: «Το ταλέντο του τον εξουσίαζε, τον κατείχε· ήταν βαθιά ριζωμένο μέσα του. Η διαίσθησή του, από την άλλη, ήταν ιδιαίτερα οξυμμένη. Η διορατικότητά του για οτιδήποτε άγγιζε τις σκοτεινές πτυχές της ζωής, τις αντιφάσεις της ανθρώπινης ψυχής ή τους αναβρασμούς του ενστίκτου, ήταν μοναδική».

Το έργο του μεταφράστηκε νωρίς σε πολλές γλώσσες, αλλά βυθίστηκε στη λήθη μετά το 1917. Αν και ο Αντρέγιεφ είχε προσχωρήσει με ενθουσιασμό στις ιδέες του σοσιαλισμού, τα γραπτά του τα χαρακτήριζε ένα πνεύμα αλλόκοτα πεσιμιστικό, ελάχιστα συμβατό με την ιδέα ενός ρόδινου μέλλοντος. Οι νουβέλες του, όπως και τα θεατρικά του, απέκλιναν από το ρεαλισμό και το συμβολισμό που ήταν της μόδας και που τύχαινε να καλλιεργεί περιστασιακά, αλλά με τον δικό του «μαύρο» τρόπο και από κάποια απόσταση. Κι επειδή η σαρκαστική πικρία που διαπνέει την έμπνευσή του τον οδηγούσε συνεχώς να παρεκκλίνει από τον αρχικό σκοπό του, η φρίκη του κόσμου και το παράλογο της ύπαρξης έπαιρναν πάντοτε στο τέλος το πάνω χέρι. Θα μπορούσε κανείς να τον τοποθετήσει σ' ένα μεσοδιάστημα, κάπου ανάμεσα στον Στρίντιμπεργκ και τον Κάφκα.